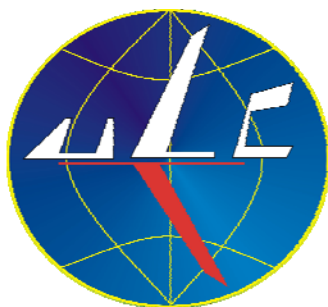

Urząd Lotnictwa Cywilnego

Działalność polskich przewoźników w 2005 roku

Opracowanie:

Jerzy Liwiński

Ośrodek Informacji Naukowej,
Technicznej i Ekonomicznej

W 2005 roku do realizacji przewozów osób i ładunków upoważnionych było 13 firm, a do świadczenia usług lotniczych – 40. Posiadaczami certyfikatu przewoźnika lotniczego były: Polskie Linie Lotnicze LOT (typy statków powietrznych - Boeing 767, Boeing 737, Embraer EMB-145 i Embraer 170), Regionalna Linia Lotnicza EuroLOT (ATR-42, ATR-72), Centralwings (Boeing 737), Fischer Air Polska (Boeing 757, Boeing 737), White Eagle Aviation (ATR-42, L-410 Turbolet, BE 350), Exin (An-26), Sky Express (SAAB 340, L-410), SkyTaxi (SAAB 340, Piper PA-34), SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe (M-20 Mewa, Piaggio P180, Mi-2 Plus, A109E), Adviser Trade Service (Cessna 421), Jet Air (Jetstream 32), GB Aerocharter (Piper PA-34, Cessna C310) i General Aviation (An-2, PZL-104 Wilga, Bell 407, Bell 427).

Wyniki polskich przewoźników w 2005 roku

W 2005 roku na pokładach polskich samolotów i śmigłowców przewieziono 4.682,3 tys. pasażerów, z tego: Polskie Linie Lotnicze LOT (razem z EuroLOT) – 3671,8 tys., Centralwings – 714,9 tys., pozostałe firmy i spółki prywatne - 291,9 tys. oraz lotnictwo sanitarne – 3,7 tys.

Liderem krajowego rynku transportu lotniczego były **Polskie Linie Lotnicze LOT**. Ich udział w przewozach wynosił 78,4 % i w stosunku do roku 2004 zmniejszył się o prawie 10 %. Wynika to z faktu, że loty czarterowe, dotychczas realizowane przez tego przewoźnika, zostały przejęte przez spółkę zależną LOT-u Centralwings.

Ogółem samoloty PLL LOT i EuroLOT wykonały 79,7 tys. rejsów spędzając w powietrzu 128 tys. godzin. Osiągnięte wyniki przewozowe w podziale na typy użytkowanego sprzętu przedstawiają się następująco: Boeing 767 – 2,9 tys. rejsów i 527,0 tys. pasażerów, Boeing 737 – 13,9 tys. i 983,4 tys. pas., Embraer 145 – 20,7 tys. i 583,7 tys. pas., Embraer 170 – 14,6 tys. i 639,7 tys. pas. oraz ATR-42/72 – 27,6 tys. i 937,9 tys. pas.

Najbardziej popularnymi kierunkami lotniczych połączeń były trasy: Warszawa - Londyn, Chicago, Frankfurt, Paryż, Nowy Jork, Bruksela oraz połączenia Frankfurtu z: Gdańskiem, Krakowem i Poznaniem. Natomiast na trasach krajowych przewozy pasażerów płatnych były niższe o 1,4%, co jest wynikiem rozwoju połączeń zagranicznych, realizowanych z portów regionalnych, głównie przez przewoźników niskokosztowych. Najbardziej popularnymi kierunkami były trasy: Warszawa - Gdańsk, Kraków, Wrocław, Poznań i Szczecin.

Wskaźnik wykorzystania miejsc pasażerskich (tzw. load factor) wyniósł 74%.

Stan floty PLL LOT na przestrzeni 2005 roku był zmienny i na koniec grudnia wynosił 36 samolotów (4 x B767-300ER, 2 x B767-200ER, 3 x B737-400, 6 x B737-500, 10 x Embraer ERJ 170 i 11 x Embraer EMB-145).

Przewoźnik posiadał dobrze rozbudowaną siatkę lotniczych połączeń, obejmującą większość miast w Europie Zachodniej i Środkowo-Wschodniej oraz w USA i Kanadzie, a także kilkadziesiąt połączeń „code-share” realizowanych z liniami partnerskimi. Na osiągnięte przez PLL LOT wyniki przewozowe pozytywny wpływ ma także współpraca z liniami zrzeszonymi w sojuszu Star Alliance.

Operatorem świadczącym usługi przewozowe na korzyść PLL LOT jest powstała w grudniu 1996 roku **Regionalna Linia Lotnicza EuroLOT**. Spółka ta należy w całości do PLL LOT i wykonuje regularny i nieregularny przewóz osób i ładunków, w ruchu krajowym i międzynarodowym. Ma status oddzielnego towarzystwa lotniczego, posiada swój certyfikat AOC oraz swoich pilotów i stewardessy. EuroLOT dysponuje flotą 13 turbośmigłowych samolotów krótkiego zasięgu: ośmiu 64-miejscowych ATR-72 i pięciu 46-miejscowych ATR-42. Ich zasięg operacyjny z kompletem pasażerów wynosi 1200 km, a maksymalny 2500 km. Wszystkie samoloty typu ATR-42 i część samolotów ATR-72 posiadają własne białoczerwone malowanie, natomiast pozostałe ATR-72 są w barwach LOTu. Personel pokładowy EuroLOTu nosi mundury czerwone, w odróżnieniu od niebieskich „LOTowskich”. Wyniki przewozowe 2005 r. wyniosły 937,9 tys. pasażerów, co klasyfikuje tego przewoźnika na drugim miejscu w kraju.

Trzecim pod względem wielkości przewozów była linia niskokosztowa **Centralwings**, która w czasie 11 miesięcy swojej działalności, w 6 tys. rejsach przewiozła 714,9 tys. pasażerów. Linia ta została założona przez PLL LOT latem 2004 r., koncesję na przewóz lotniczy otrzymała w grudniu, a 1 lutego 2005 r. wykonany został pierwszy rozkładowy rejs. Na rynku przewoźników wykonujących loty do/z Polski zajmuje czwarte miejsce (po PLL LOT/EuroLOT, WizzAir, Lufthansa) i drugie wśród niskokosztowych (po WizzAir). Centralwings swój sukces przewozowy zawdzięcza połączeniu tzw. taniej oferty rozkładowej i lotów czarterowych. To unikalne w skali europejskiej rozwiązanie pozwoliło zbudować atrakcyjną siatkę połączeń do popularnych miast europejskich oraz kierunków wakacyjnych w obszarze Morza Śródziemnego. W 2005 roku Centralwings wykonywał loty m.in. do Wielkiej Brytanii, Irlandii, Niemiec, Włoch, Hiszpanii, Francji oraz Czech. Jednocześnie w ramach współpracy z czołowymi na polskim rynku biurami podróży wykonywane były loty

czarterowe do Egiptu, Grecji, Włoch, Hiszpanii oraz na Malte, a zimą otwarto również typowo narciarski kierunek do francuskiego Grenoble. Łącznie w 2005 roku na pokładach samolotów Centralwings na wakacje poleciało ponad 380 tys. Polaków, co daje przewoźnikowi pozycję lidera w tym segmencie rynku.

W planach na 2006 rok Centralwings planuje zwiększyć swoją dominację na obecnie obsługiwanych trasach i przewieźć ponad dwukrotnie więcej pasażerów. Rozwojowi siatki połączeń towarzyszyć będzie podwojenie floty z 5 do 10 Boeingów 737.

Czwartym w rankingu jest **Fischer Air Polska**, który w 1900 rejsach przewiózł 257 tys. pasażerów. Były to czartery turystyczne wykonywane na rzecz polskich i zagranicznych tour operatorów, a inauguracyjny lot z turystami z Warszawy do Egiptu wykonany został w maju 2005 r.

W sezonie letnim czartery turystyczne wykonywane były do znanych miejscowości wypoczynkowych w basenie Morza Śródziemnego i północnej Afryki, a w sezonie zimowym również do egzotycznych kurortów w Tajlandii, Kenii, Sri Lance na Wyspach Kanaryjskich i na Dominikanie.

Flota linii Fischer Air Polska składała się z dwóch samolotów Boeing 757-200 w nowych barwach przewoźnika oraz jednego B737, pozostającego w barwach linii siostrzanej Fischer Air z Czech (aktualnie B737 znajduje się na wyposażeniu Centralwings). Przewoźnik przejął profesjonalny personel, który zdobywał doświadczenie w liniach lotniczych operujących na polskim rynku (głównie Air Polonia).

Piątym w rankingu jest **WEA White Eagle Aviation**, który przewiózł 21,9 tys. pasażerów, a także 4160 ton ładunków. 2005 r. był okresem zintensyfikowanych działań w obszarze czarterów, realizowanych głównie samolotami ATR-42. Ilość i wartość realizowanych kontraktów czarterowych znacznie wzrosła, a WEA wraz ze swoimi usługami, ponownie znalazł się w centrum zainteresowania wielu polskich jak i zagranicznych partnerów. Poza rejsami czarterowymi WEA obsługuje również kontrakt z Poczta Polska na codzienny - w zasadzie „conocny” - transport przesyłek przy pomocy floty samolotów L-410 Turbolet oraz ATR-42.

General Aviation Sp. z o.o. w ciągu pięciu miesięcy działalności na pokładach swoich samolotów typu An-2 i PZL-104 Wilga przewiózł 4 tys. osób. Natomiast **Jet Air** podczas dwóch miesięcy działalności na pokładach dwóch samolotów BAe Jetstream 32

przewiózł 2,3 tys. pasażerów. Jet Air wykonywał rejsy z Warszawy do Bydgoszczy, Katowic, Zielonej Góry i Łodzi, w ramach siatki połączeń PLL LOT.

Lotnictwo sanitarne (Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Lotnicze Pogotowie Ratunkowe) przewiozło 3689 osób (pacjentów). Zadania te realizowały samoloty transportu medycznego M-20 Mewa i Piaggio P190 Avanti (loty krajowe i zagraniczne) oraz śmigłowce sanitarne A109E Power i Mi-2 Plus, użytkowane w 15 regionalnych bazach HEMS (Helicopter Emergency Medical Service - Śmigłowcowa Służba Ratownictwa Medycznego). Do wypadków i nagłych zachorowań zagrażających życiu wykonano 5510 śmigłowcowych misji Służby Ratownictwa Medycznego, a samolotowe zespoły transportowe wykonały 728 misji.

Przewozy ładunków

W 2005 roku na pokładach polskich statków powietrznych przewieziono 31 tys. ton ładunków. Największy udział w osiągnięciu powyższego wyniku - ponad 66 % - miały Polskie Linie Lotnicze LOT, które przewiozły 20,5 tys. ton oraz WEA White Eagle Aviation – 4,2 tys. ton, Exin – 4,0 tys. ton i Sky Express – 1,1 tys. ton.

Największy polski przewoźnik PLL LOT nie posiadając typowych samolotów transportowych, realizował przewozy ładunków podczas typowych rejsów z pasażerami, wykorzystując do tego celu dolne przedziały bagażowe, jakimi dysponują samoloty komunikacyjne. Ogółem samolotami PLL LOT przewieziono 20,5 tys. ton ładunków, w tym 15,2 tys. ton cargo i 5,3 tys. ton przesyłek pocztowych. Głównie były to: towary łatwopsujące się, wyroby elektroniczne, żywe zwierzęta, wyroby farmaceutyczne, części zamienne i różnego rodzaju przesyłki wartościowe. Około 95 % przewozów wykonano w ruchu międzynarodowym, głównie na trasie atlantyckiej, a głównymi kierunkami były państwa: USA, Kanada, Niemcy, Francja, Wielka Brytania i Belgia.

Lubelski przewoźnik **Exin** użytkujący pięć samolotów transportowych typu An-26 w 1500 lotach przewiózł 3997 ton ładunków. Loty wykonywane były na zamówienia znanych światowych firm przewozowych. Miedzy innymi w 2005 roku przewoźnik obsługiwał stałe połączenie dla firmy kurierskiej DHL - 5 razy w tygodniu – pomiędzy portami lotniczymi: Gdańsk – Lipsk, Katowice – Lipsk i Kopenhaga – Allborg.

Samoloty Exin wykonywały też loty czarterowe, poza granicami kraju, dla różnych klientów z Europy. Miedzy innymi jeden z samolotów bazujący w Liege (Belgia) przewiózł ponad 500 ton ładunków typu „General Cargo” pomiędzy krajami Europy i północnej Afryki.

Należy nadmienić, że konsekwencją wejścia Polski do Unii Europejskiej było zniesienie barier celnych. Przełożyło się to na uproszczenie procedur obsługi i spowodowało większą konkurencję dla przewozów lotniczych w Europie ze strony tranzytowych połączeń truckowych (ciężarowych). Łatwiej jest obecnie wozić ładunki transportem drogowym do poszczególnych państw UE, niż wykorzystywać do tego celu transport lotniczy (nie są też wymagane specjalne zezwolenia, nie ma kontroli granicznych).

Przewozy w pięcioleciu 2001-2005

W okresie ostatnich pięciu lat przewozy pasażerskie zwiększyły się o 35 % (2001 r. - 3,4 mln pas.), a tonaż przewiezionych ładunków o 12% (2001 r. – 26,5 tys. ton). Najwyższy wzrost odnotowały PLL LOT (wraz ze spółkami zależnymi EuroLOT i Centralwings), których łączne przewozy pasażerów wzrosły z 3,2 mln (w 2001 r.) do 4,4 mln, natomiast tonaż ładunków nie uległ większym zmianom.

Tabela: Przewozy pasażerów i ładunków zrealizowane w latach 2001-2005

Lata	Pasażerowie					w tys. pasażerów w tys. ton		
						Ładunki		
	Ogółem	w tym przewozy wykonane przez:				Ogółem	w tym przewozy:	
		PLL LOT EuroLOT	Aerokl. Polski	lot. sanitar.	pozostałe firmy		PLL LOT	pozostałe firmy
2001	3454,3	3216,4	8,6	2,8	226,5	26,5	21,0	5,5
2002	3733,3	3432,1	10,4	4,7	286,1	28,4	20,5	7,9
2003	3995,3	3742,1	6,8	3,5	242,9	30,5	21,5	9,0
2004	4534,7	4022,5	0,9	4,3	507,0	30,0	21,8	8,2
2005	4564,2	3553,7	0	3,7	1006,8	30,0	20,5	9,5

Opracowanie:

Jerzy Liwiński – Ośrodek Informacji Naukowej, Technicznej i Ekonomicznej ULC

*** W przypadku korzystania z powyższych danych,**
prosimy o podawanie źródła ich opracowania.